

PROGRAMUL DE STUDII : FILOSOFIE

PROBA 1: EVALUAREA CUNOȘTINTELOR FUNDAMENTALE ȘI DE SPECIALITATE

(a) Subproba discipline fundamentale: **Istoria filosofiei (antice, medievale, moderne, contemporane, românești)**

(b) Subproba discipline de specialitate (la alegere)

b₁ - Epistemologie; Gnoseologie;

b₂ - Estetică; Axiologie

b₃ - Filosofie morală; Fenomenologie

$$\text{Modul de calcul proba 1} = \frac{a + b}{2}$$

PROBA 2: PREZENTAREA ȘI SUSȚINEREA LUCRĂRII DE LICENȚĂ

$$\text{Modul de calcul pt. Media examenului de licența} = \frac{\text{proba 1} + \text{proba 2}}{2}$$

TEMATICA DE EXAMEN

PROBA 1: EVALUAREA CUNOȘTINTELOR FUNDAMENTALE ȘI DE SPECIALITATE

(a) Subproba discipline fundamentale – ISTORIA FILOSOFIEI

1. Filosofia antică Orientală
2. Presocraticii
3. Teoria platoniciană a Ideilor
4. Teoria aristotelică a categoriilor
5. Școli filosofice eleniste
6. Caracteristicile filosofiei medievale occidentale
7. Filosofia patristică
8. Filosofia scolastică. Problema universalilor
9. Raționalismul: Descartes, Spinoza, Leibniz
10. Filosofia socială și politica în perioada Renașterii: Niccolo Machiavelli, Sir Thomas More, Tommaso Campanella
11. Empirismul: Locke, Berkeley, Hume
12. Criticismul (Immanuel Kant)
13. Devenirea spiritului (Hegel)
14. Reacția antiraționalistă față de gândirea speculativă (Schopenhauer și Kierkegaard)
15. Pozitivismul (Auguste Comte, John Stuart Mill)
16. Pragmatismul (Charles Sanders Peirce, William James)
17. Recuperarea gândirii grecești în versiunea ontologiei heideggeriene
18. Filosofia absurdului. Albert Camus
19. Filosofia vieții (Friedrich Wilhelm Nietzsche, Wilhelm Dilthey)
20. Reprezentanți ai filosofiei contemporane românești (Nae Ionescu, Emil Cioran, Constantin Noica, Mircea Eliade, Lucian Blaga)

(b) Subproba discipline de specialitate (la alegere)

Probleme de - EPISTEMOLOGIE ȘI GNOSEOLOGIE

1. Specificul cunoașterii științifice
2. Metodologia cercetării științifice
3. Problema adevărului
4. Problematika surselor cunoașterii

Probleme DE ESTETICĂ ȘI AXIOLOGIE

1. Obiectul și categoriile Estetici
2. Rațional și non-rațional în crearea operei de artă
3. Natura și caracteristicile valorilor
4. Tipuri de valori și conflictul valorilor

Probleme de FILOSOFIE MORALĂ ȘI FENOMENOLOGIE

1. Teorii etice contemporane
2. Problematika conștiinței morale
3. Caracteristicile metodei fenomenologice
4. Evoluția gândirii fenomenologice

BIBLIOGRAFIE

(a) Subproba discipline fundamentale – ISTORIA FILOSOFIEI

ISTORIA FILOSOFIEI ANTICE MEDIEVALE, MODERNE, CONTEMPORANE, ROMÂNEȘTI

Aristotel, *Categorii. Despre interpretare*, Editura Humanitas, București, 2005.

Augustin, *De Magistro*, Editura Institutul European, Iași, 1995.

Copleston, Frederick, *Istoria filosofiei. vol. 1 - Grecia și Roma*, Editura All, București, 2006.

Guliciuc, V., *Istoria filosofiei antice*, Editura Universității „Stefan cel Mare”, Suceava, 2004.

Guthrie, W. K. C., *O istorie a filosofiei grecești*, vol. 1, Editura Teora, București, 1999.

Guthrie, W. K. C., *O istorie a filosofiei grecești*, vol. 2, Editura Teora, București, 1999.

- Heidegger, Martin, *Repere pe drumul gândirii (Hegel și grecii)*, Editura Politică, București, 1988.
- Platon, *Dialoguri*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2010.
- Platon, *Banchetul*, Editura Humanitas, București, 2006 (ed. a 2-a).
- Platon, *Phaidon*, Editura Humanitas, București, 2006 (ed. a 2-a).
- Platon, *Phaidros*, Editura Humanitas, București, 2006 (ed. a 2-a).
- Platon, *Republica*, Editura Antet, București, 2005.
- Platon, *Scrisorile. Dialoguri apocrife. Dialoguri suspecte*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2011.
- Vernant, Jean-Pierre, *Mit și gândire în Grecia Antică*, Editura Meridiane, 1995.

ISTORIA FILOSOFIEI MEDIEVALE

- Baumgarten, Alexandru, *Curs de istoria filosofiei moderne. Partea I: Premise premoderne ale modernității filosofice*, Cluj Napoca, 2007
- Bogdan Tataru-Cazaba, *Pluralitatea metafizicii medievale. Istorie și structuri*, Editura Polirom, Iași, 2005, (Antologie)
- Cazan, Gheorghe Al., *Introducere în filosofie - filosofia antică, filosofia medievală, filosofia modernă până la Kant*, Editura Universitară, București, 2008
- Copleston, Frederick, *Istoria filosofiei. vol. II - Filosofia medievală*, Editura All, București, 2009.
- Moreschini, Claudio, *Istoria filosofiei patristice*, Editura Polirom, Iași, 2009.
- Vladuțescu, Gheorghe, *Teologie și metafizică în cultura evului mediu*, Editura Paideia, București, 2003.

ISTORIA FILOSOFIEI MODERNE

- *** *Istoria filosofiei moderne. De la Renaștere până la Kant*, Editura Tess Expres, 1996.
- Ciulei, Tomiță, *Empirismul clasic: despre sursele cunoașterii*, Editura Lumen, 2007.
- Coțescu, Viorel, *Kant și idealismul german*, Editura Brumar, Timișoara, 2006.
- Coțescu, Viorel, *O introducere în filosofia critică*, Editura de Vest, 1999.
- Copleston, Frederick, *Istoria filosofiei*, vol. 4, De la Descartes la Leibniz, Editura All, 2011
- Copleston, Frederick, *Istoria filosofiei*, vol. 7, Filosofia germană din secolele XVIII și XIX, Editura All, 2008.
- Cottingham, John, *Descartes*, cap. II, Spirit fără trup, Editura Științifică, București, 2000.
- Cottingham, John, *Raționalismul. Descartes, Spinoza, Leibniz*, Editura Humanitas, 1998.
- D'Hondt, Jacques, *Hegel și hegelianismul*, Editura Polirom, 1998.
- D'Aquino, *Despre fiind și esență*, Editura Polirom, Iași, 1998.
- Descartes, *Discurs asupra metodei*, Editura Gramar, 2002.
- Descartes, *Texte fundamentale*, Editura Antet, 2008.
- Hegel, G. W. F., *Fenomenologia spiritului*, Editura IRI, 2000.
- Hume D., *Cercetare asupra intelectului omenesc*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987.
- Iacobescu, Maria-Rodica, *Inițiere în filosofia modernă*, Editura Universității Suceava, 2005.
- Kant I., *Întemeierea metafizicii moravurilor. Critica rațiunii pure practice*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1972.
- Kant, I., *Critica rațiunii pure*, Editura IRI, 1998.
- Kant, I., *Prolegomene*, Editura Paralela 45, 2005.
- Leibniz, G. W., *Monadologia*, Editura Humanitas, București, 1994.
- Locke J., *Eseu asupra intelectului omenesc*, București, Editura Științifică, 1961.
- Machivelli, Nicolo, *Principele*, Editura Gramar, 2009.
- Noica, Constantin, *Concepte deschise în istoria filosofiei la Descartes, Leibniz, Kant*, Editura Humanitas, 1995.
- Râmbu, Nicolae, *Romantismul german*, Editura Polirom, 2001.
- Roșca, Ioan N., *Filosofia modernă (empirismul și raționalismul)*, Editura Fundației „România de Măine”, 1999.
- Russ, Jacqueline (coord.), *Istoria filosofiei*, vol. II - Inventarea lumii moderne, Editura Univers Enciclopedic, 2000.
- Russ, Jacqueline (coord.), *Istoria filosofiei*, vol. III - Triumful rațiunii, Editura Univers Enciclopedic, 2000.
- Schopenhauer, Arthur, *Lumea ca voință și reprezentare*, Editura Moldova, Iași, 1995.
- Scruton, Roger, *Kant*, Editura Humanitas, 1992.
- Shand, John, *Introducere în filosofia occidentală*, Editura Univers Enciclopedic, 1998.
- Singer, Peter, *Hegel*, Editura Humanitas, 1996.
- Spinoza, *Etica*, Editura Antet, 2009.
- Surdu, Alexandru, *Filosofia modernă. Orientări fundamentale*, Editura Paideia, 2009.
- Veronica Iliescu, Adrian Paul, *Rațiunea în epoca clasică*, cap. Rene Descartes. Căutarea adevărului cu ajutorul inimii, Editura Punct, 2001.

FILOSOFIE CONTEMPORANĂ

- Bagdasar, N., Bogdan, V., Nary, C., *Antologie filosofică. Filofoști străini*, ed. a II-a, Editura Universal Dalsi, 1995.
- Boboc, Al., *Filosofia contemporană. Orientări și stiluri de gândire semnificative*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995.
- Boboc, Al., Roșca, I. N., *Filosofie contemporană. Sinteze și texte alese*, Editura Fundației „România de Măine”, București, 2004.
- Camus, Albert, *Mitul lui Sisif*, Editura Rao, București, 2001.
- Ferdinand, Fellmann (editor), *Istoria filosofiei în secolul al XIX-lea*, Editura ALL, București, 2000.
- Marga, A., *Introducere în filosofia contemporană*, Editura Polirom, Iași, 2002.
- Surdu, Al., *Filosofia contemporană*, Editura Paideia, București, 2004.

FILOSOFIE ROMÂNEASCĂ

- Blaga, L., *Trilogia culturii*, Editura Humanitas, București, 1994.
- Blaga, L., *Trilogia cunoașterii*, Editura Humanitas, București, 1993.
- Blaga, L., *Trilogia valorilor*, Editura Humanitas, București, 1996.
- Cioran, Emil, *Schimbarea la față a României*, Editura Humanitas, București, 2001.
- Cioran, Emil, *Țara mea*, Editura Humanitas, București, 1996.
- Dumitrescu, Petre, *Studii de filozofie românească. teme și interpretări*, Editura Tipo Moldova, Iași, 2002.
- Eliade, M., *Memorii. 1907-1960*, Editura Humanitas, București, 1997.
- Eliade, M., *Profetism românesc*, vol. I, II, Editura Roza Vânturilor, București, 1990.
- Eliade, M., *Sacru și profanul*, Editura Humanitas, București, 1995.
- Guliciuc, Emilia, *Istoria filosofiei românești*, Editura Universității Ștefan cel Mare, Suceava, 2004.
- Noica, Constantin, *Jurnal filozofic*, Editura Humanitas, București, 1990.
- Noica, Constantin, *Mathesis sau bucuriile simple*, Editura Humanitas, București, 1992.
- Noica, Constantin, *Modelul cultural european*, Editura Humanitas, București, 1993.
- Noica, Constantin, *Pagini despre sufletul românesc*, Editura Humanitas, București, 1991.
- Noica, Constantin, *Schiță pentru istoria lui Cum e cu puțină ceva nou*, Editura Humanitas, București, 1995.
- Noica, Constantin, *Trei introduceri la devenirea întru ființă*, Editura Univers, București, 1984
- Rădulescu-Motru, Constantin, *Personalismul energetic*, Editura Eminescu, București, 1984.

(b) Subproba discipline de specialitate (la alegere)

EPISTEMOLOGIE ȘI GNOSEOLOGIE

- Celmarc, Ștefan, *Perspectivă epistemologică*, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 1993.
Dima, Teodor, *Curs de Epistemologie*, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași.
Dobre Acsinte, *Introducere în epistemologie*, Editura Fundația „România de mâine”, 1998.
Flonta Mircea, *Cognito. O introducere critică în problematica cunoașterii*, București, 1994.
Flonta, Mircea, *Imagini ale științei*, Editura Academiei Române, 1994.
Florian, Mircea, *Logică și epistemologie: logică generală*, Editura Antet, 1996.
Georgescu, Ștefan, *Epistemologie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978.
Iacobescu, Maria-Rodica, *Forme ale cunoașterii nediscursive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004.
Lantos, Ștefan, *Elemente de epistemologie*, Editura Napoca Star, 2002.
Pârnu, Ilie, *Introducere în epistemologie*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984.
Wald, Henri, *Elemente de epistemologie generală*, Editura Științifică, București, 1967.

ESTETICĂ ȘI AXIOLOGIE

- Achiței, Ghicorghe, Breazu, Marcel, Dragomirescu, Lucian... [și al.], *Estetica: tratat*, Editura Academiei RSR, București, 1983.
Bourdieu, Pierre, *Regulile artei*, Editura ART, 2007.
Dima, Al., *Domeniul esteticii: privire sintetică introductivă*, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 1998.
Gadamer, Hans-Georg, *Actualitatea frumosului*, Editura Polirom, Iași, 2000.
Guyau, Jean-Marie, *Problemele esteticii*, Editura Meridiane, București, 1990.
Heidegger, Martin, *Originea operei de artă*, Editura Humanitas, București, 2011.
Lupas, Ovidiu, *Obiectul și metoda unei estetici științifice*, Editura Jurnalul literar, 2004.
Morpurgo-Tagliabue, Guido, *Estetica contemporană*, Editura Meridiane, București, 1976.
Panduru, Andra, *Frumosul. Istoria unui concept*, Editura Paideia, 2003.
Pascadi, Ion, *Estetica între știință și artă*, Editura Albatros, București, 1971.
Popescu, Titu, *Frumosul natural și frumosul artistic*, Editura Casa Cărții de Știință, 2007.
Rusu, Liviu, *Opere vol. 2, Eseu despre creația artistică. Contribuții la o estetica dinamică*, Editura Dacia, 2006.
Taine, Hippolyte, *Filosofia artei*, Editura Meridiane, București, 1991.
Tatarkiewicz, Wladyslaw, *Istoria celor șase noțiuni*, Editura Meridiane, București, 1981.
Timaru, Valentin, *Frumosul artistic și fațetele sale subiective*, Editura Galaxia Guttenberg, 2009.
Townsend, Dabney, *Introducere în estetică*, Editura All Educational, București, 2000.
Vianu, Tudor, *Estetica*, Editura Orizonturi, București, 1996.
Aiftincă, Marin, *Filosofia culturii*, Editura Academiei române, 2008.
Aiftincă, Marin, *Nietzsche Ființă și valoare*, Editura Argonaut, 2003.
Boboc, Alexandru, *Cultură modernă și „tradiție de cultură”*, Editura Grinta, Cluj-Napoca, 2008.
Crăciun, Dan, Morar, Vasile, Macovicuic, Vasile, *Etica afacerilor*, Editura Paideia, București, 2005.
Râmbu, Nicolae, *Filosofia valorilor*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997.
Râmbu, Nicolae, *Tirania valorii. Studii de filosofie culturii și axiologie*, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București, 2006.

FILOSOFIE MORALĂ ȘI FENOMENOLOGIE

- Aristotel, *Etica nicomahică*, Cartea I-a, cap.5, Casa Școalelor, 1994.
Bellu, Nicolae și colab., *Morala în existența umană*, Editura Politică, București, 1989.
Cătineanu, Tudor, *Elemente de etică*, vol. 1, Editura Dacia, Cluj - Napoca, 1982.
Grigoraș, Ioan, *Personalitatea morală*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982.
Grigoraș, Ioan, *Probleme de etică*, Editura Universității „Al. I. Cuza” Iași, 1999.
Levinas, Emmanuel, *Între noi. Încercare de a-l gândi pe celalalt*, Editura BIC ALL, București, 2000.
Lipovetsky, Gilles, *Amurgul datoriei*, Editura Babel, București, 1996.
Losski, N.O., *Condițiile binelui absolut: Bazele eticii*, Editura Humanitas, București, 1997.
Maxim, Tudor-Sorin, *Conștiința morală*, Editura Junimea, Iași, 1999.
Maxim, Tudor-Sorin, *Responsabilitatea morală*, Editura Mușatinii, Suceava, 2000.
Descartes, Rene, *Expunere despre metodă*, Editura Paideia, București, 1995.
Descartes, Rene, *Meditații metafizice*, Editura Crater, București, 1997.
Descartes, Rene, *Principiile filozofiei*, Editura IRI, București, 2000.
Descartes, Rene, *Reguli pentru îndrumarea spiritului* (Texte fundamentale), Editura Incitatus, 2000.
Fichte, J. G., *Doctrina științei*, Editura Humanitas, București, 1995.
Hegel, G.W.F., *Fenomenologia spiritului*, Editura IRI, București, 2000.
Heidegger, Martin, *Ființă și timp*, Editura Humanitas, București, 2003.
Heidegger, Martin, *Problemele fundamentale ale fenomenologiei*, Editura Humanitas, București, 2006.
Heidegger, Martin, *Repere pe drumul gândirii (Fenomenologie și teologie)*, Editura Politică, București, 1998.
Husserl, Edmund, *Filozofia ca știință riguroasă*, Editura Paideia, București, 1994.
Husserl, Edmund, *Meditații carteziene*, Editura Humanitas, București, 1994.
Husserl, Edmund, *Scriseri filozofice alese*, Editura Academiei Române, București, 1993.
Sartre, J.P., *Ființa și neantul. Eseu de ontologie fenomenologică*, Editura Paralela 45, București, 2004.

DECAN,

PROF. UNIV. DR. VASILE EFROS

